

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «**Методологія сучасних літературознавчих досліджень**» має велике значення у справі формування загального гуманітарного світогляду студента-філолога, формує інтегральні, загальні і фахові компетентності, необхідні майбутньому викладачу для орієнтації в сучасному літературознавчому контексті, допомагає здобувачам вищої освіти на новому рівні узагальнити, систематизувати знання з особливостей розвитку українського літературного процесу в історичному вимірі, а також значно розширити їх шляхом систематичного осмислення особливостей його перебігу на сучасному етапі.

Мета навчальної дисципліни «Методологія сучасних літературознавчих досліджень» – забезпечити оволодіння здобувачами вищої освіти основних понять, категорій, ціннісних підходів, необхідних для глибокого і багатогранного розуміння як окремих літературних подій та персоналій, так і системного художньо-естетичного розвитку; підготувати здобувачів вищої освіти до фахової наукової роботи, до написання студій, розвідок літературознавчого спрямування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Методологія сучасних літературознавчих досліджень» є:

- поглибити знання про специфіку, атрибутивні риси літератури як виду мистецтва;
- розширити уявлення про зв'язок і взаємозв'язок філософії та художньої літератури, виявити грані значення західноєвропейської філософської думки для динаміки світового літературного процесу;
- ознайомити із знаковими працями, концепціями філософів та їх репрезентованістю у літературних текстах;
- оволодіти базовою термінологією новочасних гуманітарних і літературознавчих досліджень;
- ознайомити з основними методами сучасного літературознавчого аналізу, дискурсу, відпрацьовувати навички застосування цих методів на практиці;
- розвивати вміння, навички фахової інтерпретації художніх текстів;
- встановлювати типологічні зв'язки літератури з іншими видами мистецтв, зокрема з кінематографом;
- творчо використовувати філософські та онтологічні підходи, конструкції у процесі формування оригінального літературознавчого трактування;
- формулювати власне бачення або власну концепцію твору, письменницької постаті, художньо-естетичної проблеми;

- залучати здобувачів до вдумливого ознайомлення із працями провідних філософів, мислителів, учених-філологів, що виражають і оприявлюють методологію сучасних літературознавчих досліджень;
- активізувати вміння здобувачів послуговуватися актуальними поняттями, категоріями гуманітарно-літературознавчого характеру у фаховій діяльності, застосовувати різні методи сучасних літературознавчих досліджень у дослідно-науковій роботі;
- формувати методологічну компетентність здобувачів, фахову потребу в самостійній роботі над розвитком і підвищенням власної методологічної культури в літературознавчій і гуманітарній сферах.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей і програмних результатів** навчання відповідно до освітньо-професійної програми **Середня освіта (Українська мова і література). Психологія** спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), а саме:

загальнонаукові: здатність збагачувати та поглиблювати власний культурний й інтелектуально-мисленнєвий рівні; здатність до самостійного оволодіння новими методами досліджень, у першу чергу гуманітарних; здатність набувати за допомогою інформаційно-комп'ютерних технологій різноаспектні знання, вміння й навички, безпосередньо не пов'язані з фахом власної діяльності, та використовувати їх у практичній роботі; здатність працювати з традиційними бібліотечними системами та фондами, здатність орієнтуватися в інформаційних потоках web-простору, аналітично сприймати й оцінювати отриману інформацію, враховувати суб'єктивні акценти інформаційно-пізнавальних ресурсів, здатність на достатньому рівні володіти інформаційно-комп'ютерною культурою для здійснення фахових завдань та реалізації персонального розвитку;

загальнопрофесійні: здатність виявляти знаття сучасної наукової парадигми у сферах філософії, літературознавства, культурології та її базових, основоположних понять, здатність володіти системою методологічних принципів і основними методами літературознавчих досліджень; здатність самостійно вдосконалювати, збагачувати потенціал теоретичних знань у сферах гуманітарних дисциплін, зокрема філології, мистецтвознавства, культурології, та ефективно застосовувати його у практичній фаховій діяльності; здатність оприявлювати навички сучасної інтерпретації художніх текстів, послуговуючись при цьому актуальною методологією потрактування естетичної специфіки письменника та його художньо-образного світу; здатність самостійно моделювати і здійснювати лінгвістичні й літературознавчі дослідження на основі цілісного наукового світогляду і набутих філологічних та гуманітарних знань; здатність проектувати завдання і розв'язувати проблеми власного фахового розвитку; об'єктивно оцінювати найзначніші здобутки у сферах сучасної філософії, філології, зокрема літературознавства, та вбачати перспективи розвитку філологічних досліджень; здатність застосовувати методологію сучасних літературознавчих досліджень у науковій роботі, проводити паралелі між

мейнстрімними тенденціями в актуальній літературі й новочасному мистецтві, здійснювати обґрунтований аналіз результатів власних наукових пошуків.

Програмні результати навчання:

Аналіз та об'єктивна оцінка сучасних наукових досягнень у галузі літературознавства; застосування у власній професійній діяльності сучасної наукової методології, використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Самостійний пошук, обробка, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.

Вільна орієнтація в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.

Результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

Методи навчання і викладання. Інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-ілюстративний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний; виконавський, репродуктивний, продуктивно-практичний, частково-пошуковий, пошуковий.

Навчальна дисципліна «Методологія сучасних літературознавчих досліджень» належить до вибірових дисциплін циклу професійної підготовки. Під час вивчення цієї дисципліни використовуються базові знання, отримані з таких дисциплін (**пререквізитів**): «Вступ до літературознавства», «Аналіз художнього тексту: жанри та стилі», «Історія української літератури», «Історія зарубіжної літератури» тощо.